

UNIVERSITY COLLEGE LONDON

University of London

EXAMINATION FOR INTERNAL STUDENTS

For the following qualifications :-

B.A.

Old Icelandic

COURSE CODE : ENGLN34

DATE : 14-MAY-02

TIME : 10.00

TIME ALLOWED : 3 hours

02-N0110-3-30

© 2002 *University of London*

TURN OVER

Answer Question 1 and two other questions.

Candidates must not present substantially the same material in any two answers, whether on this paper or in other parts of the examination.

1. Translate three of the following passages.

(a)

Þá er myrkt var orðit,
leituðu þeir sér til náttstaðar ok fundu fyrir sér skála nokkurn
mjök mikinn; váru dyrr á enda ok jafnbreiðar skálanum.
Þar leituðu þeir sér náttbóls. En of miðja nótt varð land- 5
skjálpti mikill, gekk jörðin undir þeim skykkjum, ok skalf
húsit. Þá stóð Þórr upp ok hét á lagsmenn sína; ok
leituðusk fyrir, ok fundu afhús til hægri handar í miðjum
skálanum ok gengu þannig. Settisk Þórr í dyrnar, en önnur
þau váru innar frá honum, ok váru þau hrædd, en Þórr helt
hamarskaptinu ok hugði at verja sik. Þá heyrðu þau ym 10
mikinn ok gný.

En er kom at dagan, þá gekk Þórr út ok sér hvar lá maðr
skamt frá honum í skóginum, ok var sá eigi lítill. Hann
svaf ok hraut sterkliga. Þá þóttisk Þórr skilja hvat látum
verit hafði of nóttina. Hann spennir sik megingjörðum ok 15
óx honum ásmegin; en í því bili vaknar sá maðr, stóð upp
skjótt. En þá er sagt at Þór varð bilt einu sinni at slá hann
með hamrinum, ok spurði hann at nafni; en sá nefndisk
Skrýmir, 'en eigi þarf ek', sagði hann, 'at spyrja þik
at nafni; kenni ek at þú ert Ása-Þórr. En hvárt hefir þú 20
dregit á braut hanzka minn?'

TURN OVER

(b)

Glámr leit á slítrit er hann helt á, ok undraðisk mjök hverr svá fast mundi togask við hann. Ok í því hljóp Grettir undir hendr honum ok þreif um hann miðjan ok spenti á honum hrygginn sem fastast gat hann, ok ætlaði hann at Glámr skyldi kíkna við. En þrællinn lagði at handleggjum Grettis svá fast at hann hǫrfaði allr fyrir orku sakir. Fór Grettir þá undan í ýmis setin. Gengu þá frá stókkarnir, ok alt brotnaði þat sem fyrir varð. Vildi Glámr leita út, en Grettir færði við fætr hvar sem hann mátti. En þó gat Glámr dregit hann fram ór skálanum. Áttu þeir þá allharða sókn, því at þrællinn ætlaði at koma honum út ór bænum; en svá ilt sem at eiga var við Glám inni, þá sá Grettir at þó var verra at fásk við hann úti, ok því brauzk hann í móti af ǫllu affi at fara út. Glámr færðisk í aukana ok knepti hann at sér, er þeir kómu í anddyrit. Ok er Grettir sér at hann fekk eigi við spornat, hefir hann alt eitt atriðit at hann hleypr sem harðast í fang þrælnum ok spyrnir báðum fótum í jarðfastan stein, er stóð í durunum. Við þessu bjósk þrællinn eigi; hann hafði þá togask við at draga Gretti at sér, ok því kíknaði Glámr á bak aptr ok rauk ǫfugr út á dyrnar, svá at herðarnar námu uppdyrit ok ræfrit gekk í sundr, bæði viðirnir ok þekjan frerin; fell hann svá opinn ok ǫfugr út ór húsinu, en Grettir á hann ofan.

CONTINUED

(c)

Kona ein var við vatnit ok þó lérept sín. Hon sér ferð manna. Griðkona sjá sópar saman léreptunum ok hleypr heim. Hon kastar þeim niðr úti hjá viðarkesti, en hleypr inn.

Hrafnkell var þá eigi upp staðinn, ok nokkurir vilðarmenn lágu í skálanum, en verkmennt váru til iðnar farnir. Þetta var um heyjaannir. 5

Konan tók til orða, er hon kom inn: 'Satt er flest þat, er fornkeviðit er, at svá ergisk hverr sem eldisk. Verðr sú lítil virðing, sem snimma leggsk á, ef maðr lætr síðan sjálf af með ósóma ok hefir eigi traust til at reka þess réttar nokkurt sinni, ok eru slík mikil undr um þann mann, sem hraustr hefir verit. Nú er annan veg þeira lífi, er upp vaxa með fõður sínum, ok þykkja yðr einskis háttar hjá yðr, en þá er þeir eru frumvaxta, fara land af landi ok þykkja þar mestháttar, sem þá koma þeir, koma við þat út ok þykkjask þá hofðingjum meiri. Eyvindr Bjarnason reið hér yfir á á Skálavaði með svá fagran skjöld, at ljómaði af. Er hann svá mennt, at hefnd væri í honum.' Lætr griðkonan ganga af kappi. 10

Hrafnkell ríss upp ok svarar henni, 'Kann vera, at þú hjalir helzti margt satt—eigi fyrir því, at þér gangi gott til. Er nú vel, at þér aukisk erfíði.' 15 20

TURN OVER

(d)

Hrólfr konungr spurðisk eptir, hvárt hirðmaðrinn hefði verit saklauss drepinn. 'Því var næsta', sögðu þeir. Kómusk þá fyrir Hrólfr konung öll sannindi hér um. Hrólfr konungr sagði þat skyldu fjarri, at drepa skyldi manninn—'hafi þit hér illan vanda upp tekit, at berja saklausa menn beinum; er mér í því óvirðing, en yðr stór skömm, at göra slíkt. Hefi ek jafnan rætt um þetta áðr, ok hafi þit at þessu engan gaum gefit, ok hygg ek at þessi maðr muni ekki alllitill fyrir sér, er þér hafið nú á leit; ok kallið hann til mín, svá at ek viti hverr hann er.'

5

10

Böðvarr gengr fyrir konung ok kveðr hann kurteisliga. Konungr spyrr hann at nafni. 'Hattargriða kalla mik hirðmenn yðar, en Böðvarr heiti ek.' Konungr mælti, 'Hverjar bætr viltu bjóða mér fyrir hirðmann minn?' Böðvarr segir, 'Til þess görði hann, sem hann fekk.' Konungr mælti, 'Viltu vera minn maðr ok skipa rúm hans?' Böðvarr segir, 'Ekki neita ek at vera yðarr maðr, ok munu vit ekki skiljask svá búit, vit Höttr, ok dveljask nær þér báðir, heldr en þessi hefir setit; elligar vit fçrum brott báðir.' Konungr mælti, 'Eigi sé ek at honum sæmd, en ek spara ekki mat við hann.'

15

20

CONTINUED

(e)

‘Minn veit ek mar beztan, en mæki hvassastan, boga bekkscæma, en brynior ór gulli, hiálm ok skiöld hvítastan, kominn ór holl Kíars— einn er minn betri, en sé allra Húna.’	5	‘Úlfr mun ráða arfi Niflunga, gamlar gránferðir, ef Gunnars missir, birnir blakfialler bíta þreftönnom, gamna greystóði, ef Gunnarr né kœmrat.’	30 35
‘Hvat hygg þú brúði bendo, þá er hon okr baug sendi varinn váðom heiðingia? Hygg ek, at hon vörnuð byði. Hár fann ek heiðingia riðit í hring rauðom. Ylfskr er vegr okkarr at riða ørindi.’	10 15	Leiddo landrögni lýðar óneisir grátendr, gunnhvata, ór garði húna. þá kvað þat inn æri erfivörðr Högna: ‘Heilir farið nú ok horskir, hvars ykr hugr teygir!’	40
Niðjargi hvötto Gunnar né náongr annarr, rýnendr né ráðendr né þeir er ríkir vóro. Kvaddi þá Gunnarr, sem konungr skyldi, mærr í miðranni, af móði stórum:	20		
‘Rístu nú, Fiðrnir, látu á flet vaða greppa gullskálir með gumna höndom!	25		

TURN OVER

(f)

‘Epli elli *lyfs*
hér hefi ek algullin—
þau mun ek þér, Gerðr, gefa,
frið at kaupa—
at þú þér Frey kveðir 5
óleiðastan at lifa.’

‘Epli elli *lyfs*
ek þigg aldregi
at manzkis munom,
né vit Frey[r], 10
meðan okkart fiqr lifir,
byggjom bæði saman.’

‘Baug ek þér þá gef,
þann er brendr var
með ungom Óðins syni. 15
Átta ero iafnhqfgir,
er af driúpa
ena níundo hveria nótt.’

‘Baug ek þikkak—
þótt brendr sé 20
með ungom Óðins syni.
Era mér gullz vant
í gqrðom Gymis,
at deila fé fqrður.’

‘Sér þú þenna mæki, mæ 25
—mióvan, málfán—
er ek hefi í hendi hér?
Hqfuð hoggva
ek mun þér hálsi af,
nema þú mér sætt segir!’ 30

‘Ánauð þola
ek vil aldregi
at manzkis munom—
þó ek hins get,
ef it Gymir finniz, 35
vígs ótrauðir,
at ykr vega tíði.’

CONTINUED

2. Choose two of the passages which you have translated in Question 1, and comment on any points of literary and stylistic interest.
3. Either: (a) Examine the differences between *Skírnismál* and Snorri's prose adaptation of this poem in his *Gylfaginning*.
Or: (b) What evidence of characterization, if any, do you find in either *Skírnismál*, or *Prymskviða*, or both?
4. E. V. Gordon has said that in Old Icelandic literature, conduct is 'carefully examined and appraised' and that 'the basis of the valuation is not moral, but aesthetic'. In the light of this comment, compare the death of Gunnarr in *Atlakviða* with that of his namesake in *Njáls saga*.
5. How careful do you take Ari Þorgilsson to be in his construction of *Íslendingabók*?
6. Using as your examples *Hrólfs saga kraka* and any saga of Icelanders which you have read, attempt to outline any generic differences you find between the *fornaldarsaga* and the *Íslendingasaga*.
7. How significant is Loki Laufeyjarson to the narrative progress of Snorri's *Gylfaginning*?
8. Concerning the *Íslendingasögur*, Peter Hallberg says that 'formally there prevails an almost complete freedom from moral value judgement'. How morally evaluative, in your view, is the presentation of Egill's character in *Egils saga Skalla-Grímssonar*?
9. 'Our land shall be built with law, with lawlessness laid waste' (Njáll Þorgeirsson). How successful is the law in building up a peaceful country in *Njáls saga*?

TURN OVER

10. Where *Hrafnkels saga* differs from other sagas, according to Trine Buhl, is 'in making its reader feel sympathy for those whom it caricatures'. Use this comment as a starting point for a discussion of *Hrafnkels saga*.
11. 'Like monsters, the female who enters a hero's world tends to emerge physically and emotionally battered' (Roberta Frank). Discuss both monsters and women in their dealings with the hero of *Grettis saga Ásmundarsonar*.
12. Discuss representations of women in two or more sagas. To what extent is it possible, or desirable, to classify these women into types?
13. A knowledge of the Old Norse mythic world and its workings was an expected cultural resource and point of reference for the original readers or audience of Old Icelandic literature.

(Margaret Clunies Ross)

Consider the meaning of any mythical motifs, of gods or heroes or both, which you find in two or more Icelandic sagas.

14. Discuss the role of impertinent children in two or more sagas which you have read.
15. Write on the treatment of magic in two or more Old Icelandic works which you have read.

END OF PAPER